

عصمت نایبخیل

سرزمین من دردمند و بی دوايي سرزمین من بی سُردو و بی صدایی

ارزش معادن افغانستان بیش از یک هزار میلیارد دالر!

آیا این حرف تازه بیست؟

در تعدادی از سایتهای انترنیتی مطلبی تحت عنوان: « ارزش معادن افغانستان بیش از یک هزار میلیارد دالر! ». به نشر رسیده است! با تحقیقاتی که توسط کار شناسان امریکایی صورت گرفته است، افغانستان کشوریست که از ناحیه معادن زیر زمینی خویش کشور غنی یی است. . .»

این کدام حرف تازه یی نیست که هموطنان ما آگاهی نداشته باشند. بل که در طول تاریخ لشکرکشی هایی که در افغانستان صورت گرفته است علت آن موقعیت جغرافیایی و معادن سرشار طبیعی آن سرزمین بوده و است. ورنه کشورهای غربی که تشنه سرمایه اند، هیچ گاهی در دفاع از بشر و بشریت و مبارزه علیه تروریزم (خودشان) به افغانستان با مدرن ترین تجهیزات و وسایل نظامی و تخنیکی خویش هجوم نمی بردند!

اگر به بشر و انسان احترام می نمایند، به فقرای کشورهای خود توجه کنند. به طور نمونه در کشور امریکا بیش از چندین میلیون انسان، در دَخمه ها به شکل نهایت غیر انسانی بدون هیچ گونه امداد

بشری به سر میبرند! اما علت این لشکر کشی وحشیانه غرب به کشور ما، موجودیت همین منابع سرشار طبیعیست نی افکار بشر دوستانه این وحشیهای ضد ترقی و آرامش بشریت!

از منابع طبیعی کشور میتوان به صورت نمونه از: گاز طبیعی، نفت، زغال سنگ، مس، کرومیت، پتاس، سلفیت، گوگرد، سرب، جست، آهن، نمک طعام، یورانیم، سنگهای قیمتی و . . . یادآور شد. به صورت مفصل تر میتوان گفت که:

آهن: افغانستان با دارا بودن بزرگترین معادن آهن آسیا و با داشتن خلوص متوسط (۶۲ فیصد)، در جهان بی نظیر است. به عنوان مثال معدن حاجی کگ بامیان با داشتن ذخیره (۱/۸) میلیارد تن و عیار اولیه (۸۰ فیصد) و همچنین وجود سنگ چونه (calcite) در نزدیک معدن از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است که کانیهای اصلی این معدن مگنتیت (magnetite) و هماتیت (hematite) می باشد.

معدن حاجی علم قندهار نیز با دارا بودن حدود (۶ میلیون) تن ذخیره و عیار آهن (۶۴ فیصد) از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

ذخایر مس: معادن متعددی از مس در نقاط مختلف افغانستان کشف شده است ولی بزرگترین آن معدن مس عینک در نزدیکی لوگر می باشد. معدن مس عینک که به یقین بزرگترین معدن مس جهان است دارای (۱۱ میلیون) تن ذخیره با عیار (۱۰ فیصد) مس تخمین زده شده است اما تمام معدن دارای (۲۴۰ میلیون) تن ماده معدنی با عیار متوسط (۲.۳ فیصد) مس میباشد که این معدن توسط وزارت معادن برای استخراج در برنامه قرار گرفته است.

سرب و روی: مهمترین معدن سرب و روی افغانستان عبارت اند از معدن سرب فرنجل غوربند، معادن سرب و روی بی بی گوهر قندهار و سایر معادن که کلاً ذخیره ثبت شده معدن سرب و روی قابل استخراج (۶۹ هزار) تن تخمین زده شده است.

طلا: معادن طلای افغانستان به طور کلی در سه منطقه بدخشان، قندهار و غزنی شناسایی شده اند که بیش از ۳ ppm (part per million) طلا دارند.

اورانیم: افغانستان از لحاظ اورانیم بسیار غنی است و بیشترین اورانیم کشف شده در نواحی قندهار، هلمند و هرات موجود می‌باشد. به گمان اغلب جنگ طولانی در هلمند نیز به دلیل غنای آن منطقه از لحاظ معدنی می‌باشد.

نکته قابل توجه در قسمت عناصر فلزی، این است که با توجه فراوانی بسیار زیاد سنگ مس و آهن و همچنین با توجه به خاصیت پاراژنزی (progenies) عناصر فلزی با هم می‌توان انتظار داشت که عناصر فلزی دیگری همچون مولیبدن، تنگستن، نقره، طلا، سرب، روی، پلاتین، و غیره. . . به اندازه کافی موجود باشند.

ذغال سنگ: امروزه اهمیت ذغال سنگ بر همه روشن است و در کارخانه ها و فابریکه های مختلف مورد استفاده وسیعی دارد و به عنوان یک تأمین کننده انرژی از آن استفاده می‌شود. اولین بار ذغال سنگ در افغانستان در سالهای (۱۹۰۱-۱۸۸۰) توسط زمین شناسان انگلیسی (هایدن و گرایس باخ) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. به طور کلی پتانسیل ذغال سنگ افغانستان در یک زون ذغال خیز در مناطق شمالی از منطقه پلخمیری به سوی غوربند، بامیان، سمنگان و تا نزدیکی هرات ادامه دارد که مهمترین معادن زغال سنگ که در شرایط فعلی بعضاً فعال می‌باشند عبارتند از:

- ۱- معدن ایش پشته در (۲۳۰) کیلومتری شهر کابل،
- ۲- معدن کرکر شمال شرق پلخمیری،
- ۳- معدن گرُخ هرات،
- ۴- معدن بنگی جنوب شرق خان آباد،
- ۵- معدن دره صوف سمنگان،

همچنین معادن ذغال سنگ آخوک، فرخار، دودکش، دره کولون و غیره قابل ذکر است.

سنگ چونه: سنگ چونه سنگیست که ترکیب کربناته به مقدار زیاد داشته و در تهیه سمنت از آن استفاده می‌شود و در مناطق مختلفی از کشور وجود دارد که دارای سنگ چونه مناسب تا بسیار مناسب می‌باشند و بعضاً در کنار آنها کارخانه تولید سمنت فعال می‌باشد که مهمترین معادن سنگ چونه عبارتند از:

- ۱- معدن میردره میادارا،

- ۲- معدن کوه روح،
- ۳- معدن هزاره جات،
- ۴- معدن دهانه غوری،
- ۵- معدن شینوار و غیره. . .

سنگهای قیمتی: افغانستان در زمینه سنگهای قیمتی از شهرت خاصی برخوردار است. کانیها و سنگهای قیمتی افغانستان از بهترین و مشهورترین نمونه‌های جهان است. امروزه افغانستان با داشتن جواهرات زیبایی همچون زمرد، یاقوت کبود، تورمالین، اسپودومن و سنگهای قیمتی همچون لاجورد و سنگهای بسیار زیبای دیگر به عنوان قطب تولید جواهرات، کانیها و سنگهای قیمتی در دنیا مطرح شده است.

عمدتاً کانیها و سنگهای قیمتی افغانستان در يك زون خاص واقع در شرق افغانستان تجمع داشته و با زمرد پنجشیر، یاقوت جگدلك، لاجورد سر سنگ، لعل بدخشان و غیره (که توسط نیروهای فروخته شده جنگسالاران به صورت نادرست و غیر انسانی استخراج گردیده است). . . به شهرت رسیده است که باید توسط دولت کرزی به شکل قانونی و به شیوه های علمی و مناسب استخراج می گردید و از حیف و میل آن جلوگیری می شد.

افغانستان کشوریست در مورد تمام ذخایر آن به ویژه ذخایر نفت و گاز تحقیقات کمی انجام شده است که در مواردی از آن نفت و گاز استحصال می شوند و این محلها عبارتند از:

حوزه شمال: به صورت يك زون از هرات (از همسایه گی ایران) شروع شده و تا قسمت شمال شرق تا طالقان ادامه دارد که این حوزه بسیار وسیع و کاملاً تثبیت شده می باشد و از نکات جالب توجه در این حوزه این است که بعضی کشورهای همسایه از مخازن مشترك موجود در این حوزه در حال برداشت

هستند و این در حالیست که افغانستان صرف نظاره گر است. چنانچه در طول همین (۸) سال دولت دست نشاندۀ هیچ گونه توجهی در مورد بهره برداری از این معادن نکرده است.

حوزه جنوب و جنوب شرق: این دو حوزه نیز از جنوب افغانستان شروع شده و به سمت جنوب شرق افغانستان و در همسایه گی پاکستان امتداد دارد.

حوزه جنوبی در منطقه سیستان و هلمند و همچنین حوزه جنوب شرقی در دامنه جنوب غربی کوههای سلیمان و در همسایه گی پاکستان قرار دارد از نکات جالب توجه حوزه جنوب شرق این است که در آن طرف مرز و در کشور پاکستان منابعی کشف شده است و در حال استخراج است.

در افغانستان تنوع معادن غیر فلزی زیاد بوده و به صورت پراکنده در همه جا مشاهده می شود. مهمترین معادن غیر فلزی که در صنعت اهمیت بسیار زیادی داشته و به طور عمده در افغانستان مشاهده گردیده اند عبارتند از: ذغال سنگ، سنگ چونه، سنگ گچ، گرافیت، گوگرد، معدن کوارتز، معدن نمک، سنگ تالک و غیره . . . می باشد.

افغانستان بهترین مس جهان را دارد و از مرغوبترین معدن آهن دنیا برخوردار است و نفت و گاز به اندازه ای دارد که می تواند در صورت استفاده درست از این منابع، نیاز افغانستان را به نفت و گاز برطرف نماید. مهم ترین منابع مورد نیاز جهانی نفت، گاز، آهن و مس می باشد که افغانستان به قدر کافی از این معادن برخوردار است و نیز معادن زغال سنگ افغانستان همچنان دست نخورده باقی مانده.

افغانستان از لحاظ منابع طبیعی و معادن سرشار و بسیار غنی است و در صورتی که در این زمینه سرمایه گذاری و تحقیقات اصولی صورت گیرد. اقتصاد افغانستان متحول خواهد شد و افغانستان به سوی جامعه ی پیشرفته و صنعتی رهنمون خواهد شد که در این صورت این منابع نه تنها احتیاجات داخلی را برآورده می کند بل که احتیاجات جامعه جهانی را نیز تا حدی نسبت به محصولات معدنی با تولیدات خود مرفوع خواهد ساخت و افغانستان را به عنوان یگانه کشور دنیا که از يك سو دارای معادن متنوع در منطقه ای محدود و از طرف دیگر دارای حجم بالای ماده معدنی با عیار بالا می باشد به جهانیان معرفی می کند و جایگاه مناسبی را برای افغانستان در دنیا رقم می زند.

ایجاد گر تروریزم و گروههای جنگجوی مذهبی که در طول تاریخ کشور ما از این ناحیه رنج برده است، کشورهای سرمایه داری و متعرض غربی بوده و است. از جنگ اول افغان و انگلیس گرفته تا

لشکرکشیهای غرب تحت نام مبارزه با تروریسم و دفاع از کشته شده گان یازدهم سپتامبر، همیشه تلاش شده است تا به شکلی از اشکال بالای سرزمین ما مسلط شده و منابع آن را به غارت ببرند!

اما آیا سیستمهای سرمایه داری آنقدر بشردوست اند؟ که به خاطر دفاع از حقوق «۳۵۰۰» نفری که در بلند منزهلهای «World Trade Center» کشته شدند! در مقابل بیش از (۲۰۰) هزار انسان بیگناه در عراق و بیش از (۱۰۰) هزار انسان وطن ما را قربانی کنند؟؟؟ طبیعی است که نی!

این کشورهای امپریالیستی تا منافع اقتصادی آنها مطرح نباشد به هیچ صورتی به لشکر کشی دست نمی زنند و نخواهند زد. چون لشکر کشی مصارف هنگفتی را در قبال دارد و این مصارف را باید چندین برابر جبران نمایند. در غیر آن اصلاً در برابر کشتار و تروریسم خم به ابرو نخواهند آورد! چنانچه حاکمیت چند ساله قرون وسطایی طالبان خود گواه است.

اما این جالب است که تعدادی از سایتهای انترنیتی هم با تائید از گفتار فوق (امریکا و غرب از موجودیت منابع سرشار طبیعی) که آگاهی نداشتند مطالبی را به نشر رسانیده اند. در حالیکه این منابع سرشارمطلب نو نبوده و اکنون شناسایی نشده. کشورهای غربی به خوبی می دانستند که افغانستان از لحاظ معادن خویش یک کشور غنیست و برای دست رسی به این ذخایر و دیگر منابع طبیعی منطقه بیش از (۴۰) کشور جهان، قوتهای خود را به این کشور گسیل داشتند.

به امید روزی که، در سایه صلح و آرامش و حاکمیت واقعی مردم بر سرنوشت شان، بتوانیم از منابع طبیعی خود استفاده درست ببریم و از رنجهای بیکران این مردم عذاب کشیده کاسته شود و افغانستان در شاهراه شگوفایی و آبادی قرار گیرد.

منابع استفاده شد:

سایت بی بی سی بخش فارسی

نشرات دنمارکی

سایت: افغانستان جیولوجیست